

Utvärderingsberättelsen 2022

KAUNIAISTEN KAUPUNKI GRANKULLA STAD

Revisionsutskottet 24.5.2023

Innehåll

1.	Ordförandens översikt.....	1
2.	Revisionsutskottets verksamhet.....	2
3.	Bemötanden till observationerna i utvärderingsberättelsen 2021	4
4.	Utvärdering av hur de ekonomiska målen uppfyllts	4
5.	Utvärdering av hur målen för verksamheten uppfyllts	7
6.	Social- och hälsovårdssektorn	13
6.1	Ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsende	14
6.2	Social- och hälsovårdssektorns vision och mätning av resultat	14
6.3	Hemvårdstjänsterna	16
6.4	Social- och hälsovårdstjänster för barn och unga och deras familjer	16
7.	Allmänna förvaltningen	20
8.	Bildningssektorn	23
9.	Samhällstekniken.....	29
10.	Underskrifter	31
Bilaga 1 Gemensam utvärdering från revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer 2022: Främjande av målen för barns och ungas välfärd		

1. Ordförandens översikt

År 2022 fyllde Grankulla stad 50 år. Jubileumsåret var fram i många evenemang som ordnades i staden under året. Fullmäktiges jubileumssammanträde hölls 19.12.2022.

Grankulla tog emot cirka 60 krigsflyktingar från Ukraina. I augusti ordnades för första gången välgörenhetsevenemanget GraniAID i staden, som samlade in medel till unga Grankullaborna som behöver hjälp och till ukrainska flyktingar som har flyttat till Grankulla och behöver hjälp. Evenemanget arrangerades gemensamt av Grani Närhjälp rf, Grankulla stad och ett stort antal frivilliga.

Grankulla stads bokslut 2022 var det sista som innehöll social- och hälsovårdstjänster och skatteinkomster med kommunalskattesatsen på 17 procent. Kommunal skatten är 4,36 procent från och med 2023 och statsandelar utgör en stor del av stadens ekonomi. År 2022 var en tid av förändringar inom social- och hälsovården då staden förberedde sig för Västra Nylands välfärdsområde som inledde sin verksamhet 2023. I utvärderingsberättelsen 2022 har revisionsutskottet velat betona sektorns sista år och även fundera på de utsikter och utmaningar som reformen medför. Främjande av hälsa och välfärd ligger kvar hos Grankulla stad, som är en väldigt viktig uppgift för kommunen i fortsättningen.

Invånarantalet i Grankulla var 10 401 år 2021 och 10 285 i slutet av 2022, vilket betyder en minskning på 1,1 procent jämfört med föregående år. År 2020 färdigställdes 289 bostäder och år 2021 sammanlagt 121 bostäder. År 2022 blev endast 16 småhus klara.

I slutet av 2022 skedde betydande ändringar i stadens ledningsgrupp angående tre medlemmar i ledningsgruppen. Personaldirektören och förvaltningsdirektören övergick i de nya välfärdsområdenas tjänst från början av december. Befattningen som social- och hälsovårdsdirektör upphörde då Västra Nylands välfärdsområde inrättades.

Grankulla stads strategiarbete för åren 2023–2030 inleddes i början av den nya fullmäktigeperioden 2021. Processen var lång och relativt konsultledd. Stadsfullmäktige godkände strategin i sitt sammanträde 25.4.2022. Med tanke på nästa strategiarbete skulle det vara bra att börja arbetet med en mer detaljerad analys av utgångsläget. Implementering och tydliga mätare för uppföljning utgör en viktig del av strategins framgång.

Beslutet att bygga en ny finskspråkig skola som ersätter den nuvarande Mäntymäen koulu har tagits. Tomtalternativen är simhallstomten eller Saharaplanen. Inget beslut har tagits om skolan som ska byggas blir ett lågstadium eller en enhetsskola. Stadshusvarterets öde är fortfarande öppet. Diskussionen har pågått i flera år och kommuninvånarna förväntar sig säkerligen att förtroendevalda fattar beslut inom en snar framtid. Byggandet av stadsbanan från Alberga till Köklax är i ett inledningsskede. Grankulla har förbundit sig till projektet med 27,5 miljoner euro. Entreprenadssumman för stadsbanan uppgick till 275 miljoner euro som baserade sig på kostnadsnivån 2019 men priset har redan ökat med miljoner. Stadsfullmäktige behandlar en eventuell höjning av kostnadskalkylen under 2023.

Renoveringen av ungdomsgården blev klar i slutet av 2022. Det är fantastiskt att ha den här historiska byggnaden i bruk igen. Huset erbjuder mångsidiga aktiviteter för unga och det är viktigt att husets användningsgrad är hög. Möjliga användare skulle också kunna vara lokala föreningar.

År 2022 var objektet för den gemensamma utvärderingen av revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) uppnående av de uppsatta målen för barns och ungas välfärd. I styrgruppen för detta projekt arbetade undertecknad tillsammans med övriga ordförande för revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer. Ordförande i gruppen var Matti Parpala som är ordförande för HNS:s revisionsnämnd.

Grankulla stad hade som mål att utvärdera om elevernas psykiska välbefinnande har främjats i stadens grundskolor enligt målen i välfärdsplanen 2021–2023. I utvärderingen utreddes behovet av och tillgängligheten till elevvården samt antal befattningar inom elevvården. Dessutom utreddes vilka åtgärder och metoder stärker elevernas psykiska välbefinnande, främjar deras tillgång till vård och förebygger våld, mobbning och trakasserier. Utvärderingen riktade sig till undervisningsenheterna och elevvården i grundskolorna inom bildningen.

Tack till alla som har hållit presentationer om sin sektor för revisionsutskottet under den gångna mandatperioden. Alla presentationer var noggrant förberedda och diskussionerna som följde efter presentationerna var givande. Stort tack för den gångna mandatperioden till alla tjänsteinnehavare och förvaltare, det är ett privilegium att få arbeta i revisionsutskottet för en välskött Grankulla stad och Grankullabor!

Tuula Lehmuskoski

2. Revisionsutskottets verksamhet

Stadsfullmäktige tillsatte 9.8.2021 ett revisionsutskott enligt kommunallagen för att organisera granskningen och utvärderingen av förvaltningen och ekonomin under fullmäktigeperioden 2021–2025. Stadsfullmäktige valde en ny ledamot och en ny ersättare 13.2.2023.

I utvärderingsarbetet år 2022 bestod revisionsutskottet av följande ledamöter och personliga ersättare:

Ledamöter	Ersättare:
Tuula Lehmuskoski, ordförande	Sari Mutka
Stefan Stenberg, vice ordförande	Marina Nygård
Veronica Fellman	John Bergman
Erkki Karimaa, Tapani Jääskeläinen fr.o.m. 13.2.2023	Tapani Jääskeläinen, Kari Virkkula fr.o.m. 13.2.2023
Margit Peltovirta	Vesa Helkkula

Beslutsfattandet i revisionsutskottet har baserat sig på förslag av ordföranden och CGR, OFGR Outi Koskinen från KPMG Julkistarkastus Oy har varit assistent i revisionsutskottet.

Ledamöterna i revisionsutskottet har inte deltagit i utvärderingen av de sektorer eller utskott där de själva är ledamöter eller ersättare.

Revisionsutskottets uppgifter

Revisionsutskottet ska enligt kommunallagen bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i staden och stadskoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Dessutom åligger det revisionsutskottet att samordna revisionen för staden och dess dottersamfund. Om stadens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsutskottet bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet. I revisionsutskottets uppgifter ingår också att behandla redogörelserna för bindningar enligt 84 § i kommunallagen och övervaka att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas. Kommunen ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

Revisionsutskottets utvärderingsarbete för 2022

Revisionsutskottet utförde utvärderingen för 2022 enligt sin utvärderingsplan för fullmäktigeperioden 2021–2025 och sitt arbetsprogram för utvärderingen för 2022. År 2022 har social- och hälsovården varit fokusområde vid utvärderingen.

Revisionsutskottets utvärderingsarbete har grundat sig på stadens bokslut 2022 samt budgeten 2022 och ekonomiplanen 2022–2024. Dessutom tog revisionsutskottet del av stadsstyrelsens och utskottets protokoll samt andra utredningar. Vid sina möten hörde revisionsutskottet stadens tjänsteinnehavare, anställda och chefredaktören för Kaunis Grani.

Revisionsutskottet sammanträdde 11 gånger. Dessutom beredde ledamöterna i revisionsutskottet självständigt textutkast till utvärderingsberättelsen. Revisionsutskottet har satt sig in i social- och hälsovårdens verksamhet genom att höra social- och hälsovårdsdirektören, äldreomsorgschefen, den ledande överläkaren, socialservicechefen och den ansvariga tandläkaren. Också stadsdirektören, ekonomidirektören, direktören för samhällstekniken och bildningsdirektören var inbjudna till möten och gav utredningar i ärenden som gäller verksamheten, förvaltningen och ekonomin inom respektive ansvarsområde.

I enlighet med kommunallagen har revisionsutskottet tagit emot redogörelserna för bindningar och ändringar i dem, samt fört in redogörelserna i registret, som upprätthålls i stadens allmänna datanät.

Revisionsutskottet utvecklade sin egen verksamhet genom att delta i kurser som riktat sig till ledamöter i revisionsutskott. Revisionsutskottets två ledamöter och assistent deltog i ett gemensamt seminarium för revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer och en ledamot deltog i ett utvärderingsseminarium.

Den gemensamma utvärderingen av revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer år 2022: Främjande av målen för barns och ungas välfärd

År 2022 var objektet för den gemensamma utvärderingen av revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) uppnående av målen för barns och ungas välfärd.

Utvärderingen gjordes av en arbetsgrupp som bestod av anställda vid städerna och HUS revisionsfunktion, och den styrdes av en styrgrupp bestående av revisionsutskottets ordförande. I utvärderingen deltog Esbo, Helsingfors, Grankulla, Vanda och HUS. Utvärderingens slutsatser och rekommendationer framförs i bilaga 1 till revisionsberättelsen. Läs mer om utvärderingen här: www.arviointikertomus.fi.

Revisionen för 2022

Revisionen för bokslutsåret 2022 har utförts i enlighet med god revisionssed inom den offentliga förvaltningen. Revisorn har presenterat revisionsplanen för revisionsutskottet och rapporterat till utskottet om verkställandet av planen.

Revisorn har avgett två skriftliga rapporter till revisionsutskottet om revisionen för 2022. Rapporterna har också getts till stadsdirektören och ekonomidirektören. Revisionsutskottet rekommenderar att de observationer som framförs i rapporterna tas i beaktande och att nödvändiga åtgärder vidtas med anledning av dem.

3. Bemötanden till observationerna i utvärderingsberättelsen 2021

Stadsstyrelsen gav 14.11.2022 stadsfullmäktige utskottens och allmänna förvaltningens bemötanden till rekommendationerna i utvärderingsberättelsen 2021. Revisionsutskottet tackar alla utskott för noggrann genomgång av utvärderingsberättelsen och för omfattande och goda utredningar om observationerna och rekommendationerna i berättelsen. Revisionsutskottet konstaterar att åtgärder har vidtagits i en lovvärd omfattning. Beaktansvärt är att staden har satsat på att följa upp genomförande av klimatneutralitetsmålet och relaterade åtgärder, rapportering och namngivning av ansvariga.

4. Utvärdering av hur de ekonomiska målen uppfyllts

Stadens resultat före avsättningar för räkenskapsåret 2022 var 12,2 miljoner euro. Stadsstyrelsen föreslår en investeringsreserv på 10 miljoner euro för projektet Finskspråkigt skolcentrum. Räkenskapsperiodens resultat uppvisar ett överskott på 2,2 miljoner euro efter reserven.

Verksamhetsintäkterna uppgick till 16,6 miljoner euro som var 4,2 procent högre än året innan. Ersättningar enligt markanvändningsavtal beräknades uppgå till 2,5 miljoner euro i den ursprungliga budgeten men de realiserades inte som planerat på grund av planläggningen. Inkomstmålet uppdaterades till 1,2 miljoner till euro under räkenskapsperioden.

Social- och hälsovården fick fortfarande år 2022 ett statsbidrag direkt riktat till driftsekonomin för att täcka en del av sina coronakostnader. Coronakostnaderna för social- och hälsovårdssektorns egen verksamhet var 0,98 miljon euro (2,5 mn euro år 2021) varav social- och hälsovårdsministeriet ersatte staden med 0,95 miljon euro för räkenskapsåret 2022 (2,2 mn euro år 2021).

Verksamhetskostnaderna uppgick till 87,9 miljoner euro som var 3,6 procent (dvs. 3,1 mn euro) högre än året innan. Bidragen överskred den ändrade budgeten med 1,3 miljoner euro. Detta beror till stor del på de högre än uppskattade kostnaderna för hemvårdsstöd, stöd för privat vård och servicesedlar inom småbarnspedagogiken. På grund av personalbristen var personalkostnaderna 6,5 procent lägre än budgeterat.

Skatteintäkterna låg på en särskilt god nivå, på 87,6 miljoner euro. Skatteintäkterna var 12,9 miljoner euro högre än året innan. Kommunalskatten utgjorde 12,3 miljoner euro av intäkterna.

Grankulla är den enda kommunen i Finland som hade negativa statsandelar 2017–2019, sammanlagt 4,9 miljoner euro, dvs. utjämningsen av statsandelarna var högre än utfallet. År 2020 blev statsandelarna positiva bl.a. på grund av statsandelen på 3,8 miljoner som staden fick till följd av coronapandemin. År 2022 var statsandelen 3,9 miljoner euro (1,7 mn euro år 2021) positiv främst på grund av den tillfälliga ersättningen på 2,0 miljoner euro (1,5 mn euro år 2021) för förlorade skatteinkomster på grund av coronapandemin. Den negativa utjämningsen av statsandelarna (14,0 mn euro) motsvarade 16,0 procent av skatteintäkterna 2022 (87,6 mn euro).

€ 1 000	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Statsandelar före utjämningsen	12 374	12 718	12 146	12 033	12 448	16 636 *)	14 096	15 914
Utgjämning	-12 049	-12 285	-12 942	-14 317	-14 312	-14 248	-13 869	-13 999
Redovisade statsandelar / statsandelar sammanlagt	325	433	-796	-2 284	-1 864	2 389	228	1 914
Tillfällig ersättning för förlorade skatteinkomster						1 936	1 519	2 012
Utgjämning i % av skatteintäkterna	20,10 %	19,51 %	17,38 %	20,70 %	21,36 %	20,59 %	18,57 %	15,98 %

Tabell 1. Utjämningsen av statsandelar *) Inkluderar 3 752 000 euro i stöd 2020 i anslutning till coronapandemin; stödet utgörs av en ökning av statsandelarna för kommunal basservice.

En betydande förändring i statsandelssystemet

Finansieringsmodellen för statsandelssystemet är i fortsättningen behovsbaserad och bestämningsfaktorer för finansiering är välfärdsområdets invånarantal, faktorer som beskriver behovet av äldreomsorgen och social- och hälsovårdstjänster, befolkningstätheten, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, tvåspråkigheten och karaktären av skärgård. Kommunerna kan få tilläggsfinansiering till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd (HYTE-koefficienten). Tilläggsdelen till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd, dvs. HYTE-koefficienten, är ett incitament som innebär att storleken på kommunernas statsandel delvis bestäms av det välfärds- och hälsofrämjande arbete kommunerna bedriver. Med koefficienten säkerställs att kommunerna aktivt främjar invånarnas välfärd och hälsa även efter social- och hälsovårdsreformen. Under övergångsperioden 2023–2029 övergår finansieringsgrunden stegvis till behovsbaserad.

Förhållandet mellan skatteinkomster och statsandelar kommer att förändras avsevärt i framtiden. Statsandelar har hittills utgjort 0–5 procent av skattefinansieringen medan skatteinkomster har utgjort 95–100 procent. I framtiden kommer statsandelarna och skatteinkomsterna att vara nästan samma i storlek. År 2022 uppgick statsandelarna till 3,9 miljoner euro. År 2023 ökar andelarna till cirka 18 miljoner euro och 2024 till cirka 24 miljoner euro. Samtidigt kommer skatteinkomster att minska avsevärt då skattesatsen ligger på endast 4,36. Stadens ekonomi är i framtiden väsentligt beroende av statsfinansiering som kan förändras under de kommande åren.

Uppfyllelse av de strategiska ekonomiska målen 2018–2022 under 2022

Stadens ekonomiska mål i strategin för fullmäktigeperioden är:

1. Kommunalskattesatsen högst 17 procent
2. Strukturellt överskott; resultatet uppvisar i genomsnitt överskott

År 2022 realiserades båda ekonomiska målen i strategin för första gången på grund av exceptionellt höga skatteintäkter. Kommunalskattesatsen var 17 procent. Det strukturella resultatet 2022 var 10,2 miljoner euro före reserven på 10 miljoner euro. Det strukturella resultatet uppvisar ett kumulativt överskott på 6,4 miljoner euro sedan 2018. Tabellen här nedan visar det årliga resultatet för varje räkenskapsperiod korrigerat med inkomster från försäljning av markegendom och andra inkomstposter av engångskaraktär.

€ 1 000	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Räkenskapsperiodens resultat	1 590	7 132	6 198	3 229	-1 520	1 654	-761	12 159
Extraordinära inkomstposter	-7 006	-9 031	-1 175	-1 575	-2 631	-1 368	-756	-2 009
Korrigerat, dvs. strukturellt resultat	-5 416	-1 899	5 023	1 654	-4 151	286	-1 517	10 150

Tabell 2. Korrigerat, dvs. strukturellt resultat

De bindande målen för ekonomin 2022 och utfallet

I budgeten för 2022 ställdes bindande mål gentemot fullmäktige för ekonomin och anslagen i driftsekonomidelen, investeringsdelen och finansieringsdelen. Resultatområdenas anslag och de kalkylerade inkomsterna i driftsekonomidelen är bindande gentemot fullmäktige i nettobelopp (verksamhetsutgifterna minus verksamhetsinkomsterna). Investeringsanslagen är bindande projektvis eller gruppvis. I finansieringsdelen är förändringarna i utlåningen och lånestocken bindande.

Vissa resultatområden överskred sitt nettoanslag i driftsekonomidelen jämfört med den ändrade budgeten. Socialvården överskred sitt nettoanslag med 759 464 euro som anses vara betydande.

Revisionsutskottet påpekar fortfarande att de ansvariga för resultatområdena ska följa upp genomförandet av budgeten och de uppsatta målen. En ändring av anslag ska anhållas hos stadsfullmäktige under budgetåret.

Balansräkning och ekonomisk ställning

Stadens balansräkning låg på 132,3 miljoner euro och var fortfarande stark och soliditeten på 89 procent var utmärkt. Under eget kapital fanns överskott från tidigare år till en summa på 53,6 miljoner euro. Staden har inget lån. Stadskoncernens balansomslutning var 164,1 miljoner euro och soliditeten på 72 procent var på en god nivå. Stadskoncernens lånestock var 26,1 miljoner euro (2 463 euro/invånare).

5. Utvärdering av hur målen för verksamheten uppfyllts

Utvärdering av hur åtgärderna för 2022 och målen för hela fullmäktigeperioden i Grankulla stads strategi 2018–2022 har uppfyllts

I Grankulla stads strategi 2018–2022 ingår mål som har delats in i fem strategiska insatsområden, och för målen fastställs också åtgärder och mätare på årsnivå. Inga årsmål har dock definierats.

Enligt revisionsutskottets utvärdering har målen för verksamheten inte till alla delar uppfyllts. Utvärdering av produktivitet och genomslag försvårades av att de kvantitativa målen delvis var ofullständiga.

Revisionsutskottet betonar fortfarande mer tydligt fastställande av mål på årsnivå, ändamålsenliga mätare och ansvar för målen inom varje sektor såväl som mer exakt rapportering om hur målen uppfylls.

Revisionsutskottet rekommenderar fortfarande att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av delmål och antalet mål.

Nedan visas ett sammandrag av revisionsutskottets utvärdering av utfallet för mål i Grankulla stads strategi 2018–2022 på nivån för de strategiska insatsområdena. Måluppfyllelsen för de strategiska åtgärderna 2022 ingår mer detaljerat i del 2.1 i stadens bokslut för 2022. ●●●

= målet har nåtts = arbetet är på god väg = målet har inte uppnåtts

Strategiska insatsområden och mål 2018–2022 Revisionsutskottets utvärdering	Revisionsutskottets utvärdering av åtgärderna och måluppfyllelsen 2022
<p>1. Med fokus på invånarna "ALLA MED"</p> <p>1.1. Levande tvåspråkighet: - tvåspråkig sammanhållning och jämställda tjänster på båda språken</p> <p>Revisionsutskottets utvärdering: - Grankullas tvåspråkighetsprogram har uppdaterats men programmet har inte implementerats. - Språkutbildningar har ordnats för personalen. Ett kvantitativt och kvalitativt mål saknades.</p> <p>1.2. Delaktighetsprogrammet - mångsidig kommunikation, aktiv gemenskap, invånarenkäter och fortsatt uppföljning av kundnöjdheten, samplanering som en kundfokuserad approach till planering av tjänster, utveckling och innovation och utveckling av tjänster på främmande språk inom sektorerna</p> <p>Revisionsutskottets utvärdering: - Respondenterna i enkäten för webbplatsens användare gav ett gott helhetsvitsord (3,93/5). - Uppdatering av kommunikationsanvisningarna och delaktighetsprogrammet sköts upp till 2023. - På basis av enkäterna om tillfredsställelsen med skolmaten (snitt 7/10) och medrengöringsservicen (4,2/6) var nöjdheten med tjänsterna i linje med målet. - Det sms-baserade responssystemet inom hälsovården realiserades inte.</p>	<p>●</p> <p>●</p>

Strategiska insatsområden och mål 2018–2022 Revisionsutskottets utvärdering	Revisionsutskottets utvärdering av åtgärderna och måluppfyllelsen 2022
<p>- Målet för nöjdheten med hälsovården har uppnåtts med Happy or Not-mätaren i frågan om läkarbesök (målet >95 %). Enligt enkäten om tillfredsställelse för Maisas användare är framför allt mobilanvändare mycket nöjda med tjänsten.</p> <p>- En verkstad för barn och unga har ordnats i samband med den pedagogiska planen.</p> <p>- För att förbättra seniorernas digikunskaper har utbildningar och evenemang anordnats (bl.a. handledning av digistödpersoner i biblioteket).</p> <p>- Genomförandet av utbildningar och evenemang som ansluter sig till införandet av invånarråd på prov har inte redovisats i verksamhetsberättelsen.</p> <p>1.3. Grankullabornas välbefinnande och hälsa förbättras och skillnaderna i hälsa minskar, 2018–2022:</p> <p>- <i>välfrädsplanen för den vuxna befolkningen, de äldres funktionsförmåga och delaktighet stärks i enlighet med det äldrepolitiska programmet, välfrädsplanen för barn och unga, programmet för förebyggande rusmedelsarbete implementeras och den mångprofessionella samarbetsmodellen tas i bruk</i></p> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <p>- Det finns en beskrivning av den lokala neuropsykologiska vårdstigen för barn och unga och samarbetet för att utveckla den överförs till välfrädsområdet och HNS.</p> <p>- Andelen personer som fyllt 75 år och som bor hemma (målet 94 %) har inte rapporterats i verksamhetsberättelsen.</p> <p>- Minnesskötarens/ koordinators arbetsbeskrivning har etablerats.</p> <p>- Endast 15 % av vårdpersonalen inom äldreomsorgen deltog i minnesutbildningen (målet 75 %).</p> <p>- Målet 100 % av vårdpersonalen inom äldreomsorgen har THL:s kompetenspass för vård i livets slutskede uppnåddes inte (50 % uppnåddes).</p> <p>- Hälsogranskningar för 70-åringar inleddes inte (målet 70 % deltar på basis av kallelseförfaranden).</p> <p>- Uppdateringen av det integrationsfrämjande programmet är påbörjad, men kommunens och välfrädsområdets ansvarsområden fastställs år 2023.</p> <p>- Programmet för förebyggande av våld i nära relationer har verkställts delvis.</p> <p>- Målet mindre än 30 % av dem som svarade på CoronaExit-enkäten upplever att det är svårt att påbörja skoluppgifter uppnåddes inte (2022: 33 %).</p> <p>- Andelen elever som uppger att de mår sämre i jämförelse med CoronaExit-enkäten våren 2022 är mindre än 20 %, dvs. målet 18 % uppnåddes.</p> <p>- Fördjupad handledning och grupphandledning i Maisa har organiserats men ett kvantitativt mål saknades.</p> <p>- Av alla kontakter (läkare, skötare, fysioterapi) är andelen klienter på distans 70 % (målet är 80 %).</p> <p>- Indikatorerna för kunder inom modellen för hälso nytta är namngivna och vårdmodellen är i användning.</p> <p>- Målet att få tillgång till läkare (akut/icke-brådskande) nåddes inte.</p> <p>- Väntetiden till icke-brådskande tandläkarvård (4 mån.) uppnåddes.</p> <p>1.4. Grankullas social- och hälsovårdstjänster marknadsförs</p> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p>	<p>●</p> <p>●</p> <p>●</p>

Strategiska insatsområden och mål 2018–2022 Revisionsutskottets utvärdering	Revisionsutskottets utvärdering av åtgärderna och måluppfyllelsen 2022
<ul style="list-style-type: none"> - Som en del av projektet framtidens social- och hälsovårdscentral har hälsovårdstjänsterna deltagit i en stödmodell på försök. Deltagandet i utvecklingen av familjecentret och servicen för äldre har varit aktivt. - Antalet personer som byter hälsocentral har ökat jämnt (2 533 personer 31.12.2022). - 36 % av kunderna använder Maisa som kontaktkanal inom den öppna sjukvården. 	
<p>2. En livskraftig stad "FINLANDS NÖJDASTE KOMMUNINVÅNARE"</p> <p>2.1 Stadens och företagens gemensamma program för företagande: årliga mätningar av företagbarheten Revisionsutskottets utvärdering: <ul style="list-style-type: none"> - Ingen mätning av företagbarheten 2022. - Kontaktgruppen sammanträdde 3 gånger (målet 4 gånger). </p> <p>2.2 Staden och tredje sektorn gör upp ett gemensamt program för ökad livskraft Revisionsutskottets utvärdering: <ul style="list-style-type: none"> - Ett årligt möte med sammanslutningar ordnades inte. </p> <p>2.3 Grankulla uppmuntrar stadens invånare till rörlighet och aktivitet i samarbete med företag och föreningar Revisionsutskottets utvärdering: <ul style="list-style-type: none"> - Ingen enkät 2022. </p> <p>2.4. En gemensam kulturplan i samarbete mellan aktörer inom konst och kultur samt stadens sektorer; gemensam koordinerings- och informationskanal Revisionsutskottets utvärdering: <ul style="list-style-type: none"> - Det finns mätare i kulturplanen, arbetet har påbörjats. </p> <p>2.5. Detaljplaneändringen för stadshusområdet slutförs under fullmäktigeperioden Revisionsutskottets utvärdering: <ul style="list-style-type: none"> - Beslutsfattandet om planändringen har ännu inte slutförts. </p>	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>
<p>3. En grön, fotgängarvänlig stad "SIKTE PÅ ETT KLIMATNEUTRALT GRANKULLA"</p> <p>3.1. Stadsstrukturen utvecklas i enlighet med utvecklingsbilden för markanvändning och boende på ett sätt som stärker Grankullas identitet och bevarar dess karaktär av trädgårdsstad: <ul style="list-style-type: none"> - Villaområden med grönskande växtlighet och villor med kulturhistoriskt eller arkitektoniskt värde - Områdena för flervåningshus placeras centralt vid goda kollektivtrafikförbindelser och längs med huvudlederna. - I kvartersparkerna bevaras träd och grönska. - Staden bevarar naturvärdena och naturens mångfald inom sina grönområden. Revisionsutskottets utvärdering:</p>	<p style="text-align: center;">●</p>

<p>Strategiska insatsområden och mål 2018–2022</p> <p>Revisionsutskottets utvärdering</p>	<p>Revisionsutskottets utvärdering av åtgärderna och måluppfyllelsen 2022</p>
<p>- Det finns tre aktuella planläggningsprojekt inom gångavstånd från stationsområdet och ett planläggningsprojekt har godkänts.</p> <p>- Ändringen i arealen av detaljplanerade grönområden jämfört med läget 2018, -0,06 procentandelar</p> <p>- Tre planer under beredning som omfattar, men inga nya skyddsobjekt i planläggningen.</p> <p>- Arbetet med att uppdatera Grankulla stads byggnadsinventering har inte startat ännu.</p> <p>- Syn av trädbeståndet: 83 st. förrättade under år 2022 (82 st. år 2021, 102 st. år 2020) Målet för antalet för år 2022 saknades.</p> <p>- Aktiv bekämpning av främmande arter (13 växtarter ska bekämpas, 24 arter har upptäckts och 2 djurarter ska bekämpas, 3 arter har upptäckts). Uppfyllelsen av målet har inte rapporterats.</p> <p>- Antalet växter som lockar pollinerare ska öka på de grönområden som underhålls (valet av arter och skötsel). Tidigare klippta gräsmattor som nu vårdas som ängar 1,3 ha. Uppfyllelsen av målet har inte rapporterats.</p> <p>- Uppföljning av åtgärderna i naturvårdsplanen. Uppfyllelsen av målet har inte rapporterats.</p> <p>3.2. Grankulla främjar hållbar utveckling</p> <p>- Grankulla ställer upp som mål en minskning på 60 procent av utsläppen av växthusgaser från nivån år 1990 till år 2030 och ett kolneutralt Grankulla år 2035.</p> <p>- Grankulla främjar trähusbyggande.</p> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <p>- Staden kommer att få redskapet Klimatvakt för uppföljning och rapportering av utsläppsminskande åtgärder. Redskapet kommer att bli en del av ledningens instrumentpanel.</p> <p>- Ändring i direkta växthusgasutsläpp från nivån år 1990 till år 2021 -31 % (Källa: HRM). Mandatperioden 2018–2021 -8 % (uppgifterna för år 2022 finns tillgängliga i april–maj 2023).</p> <hr/> <p>- Uppnådd effekt på energibesparingen i enlighet med KETS år 2021 33 % (från nivån år 2015). Uppgifterna från år 2022 finns tillgängliga 06/2023.</p> <p>- Ett preliminärt utvärderingsverktyg (s.k. utvärderingsmosaik) har utarbetats i samband med projektet effekterna av hållbar utveckling. Verktyget introduceras på försök våren 2023.</p> <p>- Uppföljning av energieffektivitetsåtgärderna, tabellen uppdaterad år 2022</p> <p>- Uppföljning av de olika färdslättens andelar, mätning med trafikbarometern. Staden gör upp trafikalkyler varje år, men där ingår inte uppföljning av färdslättens andelar. Trafikbarometern görs med 5 års mellanrum. Utvecklingen följs upp och analyseras med hjälp av en tjänst som Destia upprätthåller.</p> <p>- Uppföljning av cykeltrafiken, mätning: cykelräknare och invånarrespons. Vägmarken och skyltar har blivit tillagda. Vi följer upp cyklistmängderna månadsvis. Staden har inlett en utredningsplan för den huvudsakliga nivån på skyltningen på cykelleder tillsammans med Esbo. Utgående från invånarrespons kommer staden att förbättra cykellederna.</p> <p>- Mätning av cykelledsnätet /km och vinterleder/km, staden har inte uppnått målet. Arbetet fortsätter 2023.</p> <p>- Inom husbyggnadsinvesteringar bör staden sträva efter att öka trähusbyggandet. Uppföljning av måluppfyllelsen: Vid planeringen av A-flygeln i Kasavuoren koulukeskus har</p>	<p>●</p> <p>●</p>

Strategiska insatsområden och mål 2018–2022 Revisionsutskottets utvärdering	Revisionsutskottets utvärdering av åtgärderna och måluppfyllelsen 2022
<p>trähusbyggande övervägts som ett alternativ, och i ungdomsgården har trä också använts mycket flitigt i ytmaterialen: 50 % av målen har uppnåtts och målet har uppfyllts.</p> <p>- År 2022 har 25 % av de kommunala daghemmen ett hållbarhetsprogram, målet var 100 %</p> <p>3.3. De regionala MBT-målen för bostadsproduktion verkställs:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genomsnittlig ökning av invånarantalet ca 1 procent om året - Tyngdpunkten i byggandet fram till år 2030 slås fast i det bostadspolitiska programmet <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Målet (i snitt 80 bostäder/år) underskreds, de färdiga bostäderna uppgick till 16 st. - Invånarantalets utveckling -1,07% (-111 invånare) - Invånarantalets utveckling, genomsnitt/5 år är 1,35 %, 135 invånare per år (2018–2022) 	<p style="text-align: center;">●</p>
<p>4. En lärvänlig stad "LÄRANDE MED SIKTE PÅ FRAMTIDEN"</p> <p>4.1. Högklassig småbarnspedagogik och förskola med barnet i fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utveckling av förskoleundervisningen i samarbete med skolan - Ett daghemsnätverk som motsvarar framtida behov och ett heltäckande serviceutbud <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samarbete mellan förskola och skola har realiserats för Granhultsskolan. <p>4.2. Högklassig utbildning med eleven i fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stöd för elevens välbefinnande - Fungerande övergångar mellan olika stadier - Skolor som motsvarar framtida behov - Administrativ enhetsskola och uppgjort gymnasieprogram - Främjande av samarbete inom skolor och daghem - En plats för alla efter grundskolan, 0 % ungdomsarbetslöshet <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vi har inlett planeringen av ett nytt finskt lågstadium. - Planeringen av A-flygeln i Kasavuoren koulu har inte inletts. - Alla elever har en studieplats efter grundskolan Målet har uppfyllts. - Målet 0 % ungdomsarbetslöshet har nästan uppfyllts (en arbetslös ungdom). - Lågstadiernas skolmatsjuryer sammanträdde under året men Kasavuoris och Svenska skolcentrums skolmatsjuryer genomfördes inte. 	<p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p> <p style="text-align: center;">●</p>
<p>5. Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla "ÖPPEN OCH EXPERIMENTVILLIG" 5.1. Öppen verksamhetskultur: <i>Alltid öppen för att experimentera, utvärdera och lära sig något nytt</i></p> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning av antalet och kvaliteten på projekt med extern finansiering har verkställts. Vad har följts upp? - Målet mer än 50 % av varje skolas elever har besökt DigiLabbet uppnåddes inte. - Vi har i samarbete med Apotti byggt upp ett utvärderingsverktyg för genomslaget av vården inom vårdmodellen för hälsonytta i Healthy Planet-delen inom Apotti. 	<p style="text-align: center;">●</p>

Strategiska insatsområden och mål 2018–2022 Revisionsutskottets utvärdering	Revisionsutskottets utvärdering av åtgärderna och måluppfyllelsen 2022
<p>Processbeskrivningen för kunder inom vårdmodellen för hälso nytta är klar och vi verkställer konceptet i det dagliga arbetet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strukturerna för självutvärdering är beskrivna för att utvärdera smidigheten och kvaliteten i processerna. - Ledningens arbetsbord används aktivt av de ledande tjänsteinnehavarna. <p>5.2. Flexibel organisation och attraktiv arbetsgivare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Arbetshälsoprogrammet för personalen, utveckling av ledningskompetens och ledningsrutiner, granskning av strukturerna för tjänsteinnehavar- och förtroendemannaorganisationen</i> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kevas personalenkät har genomförts. - Pulssi-enkäten 2/2022 hade en svarsprocent på 65 (målet 60 %). Målet med nöjdheten >4,3 överskreds och den var 4,63–4,69 (2021: 4,49–4,52). - NPS-mätningen av chefsarbetet är 5 enheter högre inom varje sektor än i personalberättelsen 2020, dvs. målet har uppfyllts (genomsnitt 34, år 2020 var det 25). - Självstyrningen har förbättrats och vi har uppdaterat anvisningarna om distansarbete. <p>5.3. Sund kommunekonomi</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kommunalskattesatsen högst 17 %, strukturellt överskott; resultatet uppvisar i genomsnitt överskott</i> - <i>Stadens tomter kan överlåtas genom antingen försäljning eller arrendering</i> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Målet var att 5 av 5 indikatorer skulle visa grönt. Vi har uppfyllt målet. - Det strukturella resultatet uppvisade ett överskott. <p>5.4. Fastigheterna och utrustningen i skick och i bruk</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Mätning och höjning av användningsgraden</i> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anslag har reserverats för energieffektivitetsprojekt enligt långtidsplanen. - Mål för fritidsbruket av lokalerna: sålda timmar 50 000 uppnåddes inte (44 251 h). - Staden har inte rapporterat om den utomstående utredningen av fastighetsutvecklingen och avkastningspotentialen på sikt för de fastigheter som ägs av Granilla och de fastigheter och markområden som staden äger. <p>5.5. Lättanvända digitjänster för alla åldrar</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ett digitaliseringsprogram, våren 2018</i> - <i>Digitalisering en naturlig del av all verksamhet 2021</i> <p>Revisionsutskottets utvärdering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Byggnadstillsynen har gått vidare med digitaliseringen av huvudritningsarkivet. - Målet att minst 50 procent av lärarna i grundskolorna och gymnasier har fått utbildning för två nya teknologier uppfylldes inte. - Inga Opeka- eller Oppika-enkäter genomfördes år 2022, så utvecklingen av resultaten går inte att bedöma. 	<p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p>

Strategiska insatsområden och mål 2018–2022 Revisionsutskottets utvärdering	Revisionsutskottets utvärdering av åtgärderna och måluppfyllelsen 2022
<ul style="list-style-type: none"> - Målet 5 barn/apparat inom småbarnspedagogiken och 2 barn/apparat inom förskoleundervisningen uppnåddes nästan (5,1). 2 barn/apparat inom förskoleundervisningen uppnåddes inte. - Bildningens digiverkstäder anordnades i anslutning till Granimodellen. Målet var att öka antalet deltagare, vilket inte har rapporterats. - Pilotprojektet med att undervisa och använda artificiell intelligens fortsatte inte. - Det elektroniska mötessystemet CloudMeeting och personalförvaltningens nya programvara är i bruk. - Tjänsten Maisa har legat i framkant i all kommunikation, information och handledning i användning har getts på en mängd olika sätt. - Målet var att 50 % av all kontakt med hälsostationen sköts via Maisa. Detta var inte utfallet. Inom öppna vården tar 36 % av kunderna kontakt via Maisa (distanskontakt som inte är i realtid). 	●
Stadskoncernens mål 2022	
Ab Grankulla Lokaltidning Revisionsutskottets utvärdering: <ul style="list-style-type: none"> - Målet var läsarnas nöjdhet > 4 (på skala 1–6). Målet uppnåddes. Tidningen fick skolvitsordet 8,8 i läsarenkäten. - Resultatmålet (0–5 000 euro) realiserades inte (resultatet -10 000 euro). 	●
Oy Granilla Ab Revisionsutskottets utvärdering: <ul style="list-style-type: none"> - Målet var invånarnas nöjdhet > 4 (på skala 1–6). Målet kan inte utvärderas eftersom nöjdheten inte har mätts. - Bostädernas goda användningsgrad (> 98 %) uppfylldes inte. Användningsgraden var 92,79 %, vilket påverkades av fuktskadorna, badrumssaneringarna och de tomma lägenheterna som beror på valet av boende. 	●

6. Social- och hälsovårdssektorn

Verksamhetsutgifterna för social- och hälsovården år 2022 var 42,3 miljoner euro, vilket var nästan hälften av stadens verksamhetsutgifter. Coronapandemins inverkan var fortfarande betydande. Belastande faktorer i sektorn var till exempel personalens sjukfrånvaro, coronavaccinationer, smittspärning, lägesuppföljning och planering av framtida verksamhet.

Det rådde brist på vårdare inom hälsovården och det fanns också tidvis svårigheter att hitta vikarier för läkare. Personaluthyrning måste användas på grund av den dåliga tillgången på arbetskraft och bl.a. på grund av sjukfrånvaro som orsakades av covid-19. Västra Nylands välfärdsområde och beredningsarbetet av området tog allt mer chefernas och sakkunnigas tid.

6.1 Ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsende

Ansvar för ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet överfördes från staden till välfärdsområdet från och med 1.1.2023 med stöd av lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland. Staden har fortfarande ansvaret för det förebyggande arbetet.

Hyresavtalet för förvaltningen av välfärdsområdets och kommunens verksamhetslokaler gäller fram till 31.12.2025. Välfärdsområdet har rätt att förlänga giltighetstiden för hyresavtalet med ett år genom att meddela kommunen om frågan senast 12 månader innan hyresavtalet går ut. Överlåtelsen av rörelse omfattade 8 lokaler, totalt överfördes 8 772 kvadratmeter till välfärdsområdet (stadsstyrelsens beslut 13.6.2022).

I stadens budget 2022 var antalet anställda 750. 174 personer övergick till välfärdsområdet, lönebeloppen var sammanlagt cirka 11 miljoner. Förändringsförhandlingarna inför övergången av personal ägde rum sommaren 2022.

Staden köpte tjänster av social- och patientombudsmannen. Social- och patientombudsmannens utredning för år 2021 behandlades år 2022. Liksom tidigare år fanns det få kontakter. Kontakterna med patientombudsmannen handlade om bl.a. tillgång till vård, arrangemangen av coronavaccinationerna och tjänster inom privata sektorn och den specialiserade sjukvården. Kontakterna med socialombudsmannen handlade om bl.a. utkomststöd och andra ekonomiska frågor och bostadsfrågor.

6.2 Social- och hälsovårdssektorns vision och mätning av resultat

Social- och hälsovårdssektorns vision under strategiperioden var ”Vi gör saker på ett nytt sätt för klientens och kommuninvånarens bästa och vi är en smidig och effektiv aktör som förnyas sig inom social- och hälsovård”.

Verksamhetens resultat har följts upp ur fyra perspektiv med följande mätare: kundfokus, personalupplevelse, verksamhetsförmåga samt genomslag och kvalitet.

Mål och indikatorer för öppna vården inom hälsovården (4aim-referensramen)

Tillgänglighet

- T3 = 0 (0–4 dygn)
- Vården startar inom en timme från kontakt under tjänstetid (Maisa 1 h – 1 dygn, tfn 1–2 dygn)

Produktivitet (kostnader / kapital)

euro/betjänad klient

Surrogat:

- 70 % behandlas på distans (läkare 50 %, vårdare 87 %, totalt 61 %)
- 50 % tar kontakt via Maisa (36 %)
- Varje klient har en ansvarig vårdare (34 %)
- Allmän linje av kontaktkanaler inom den öppna sjukvården mindre än 25 % (33 %)

Klientupplevelse

THL:s enkät om hälsocentraler
Happy-or-Not

- Fysioterapin, minst 90 % (94 %)
- Mottagningen, minst 90 % (92 %)
- Brådskanande mottagningen, minst 90 % (82 %)

Personalupplevelse

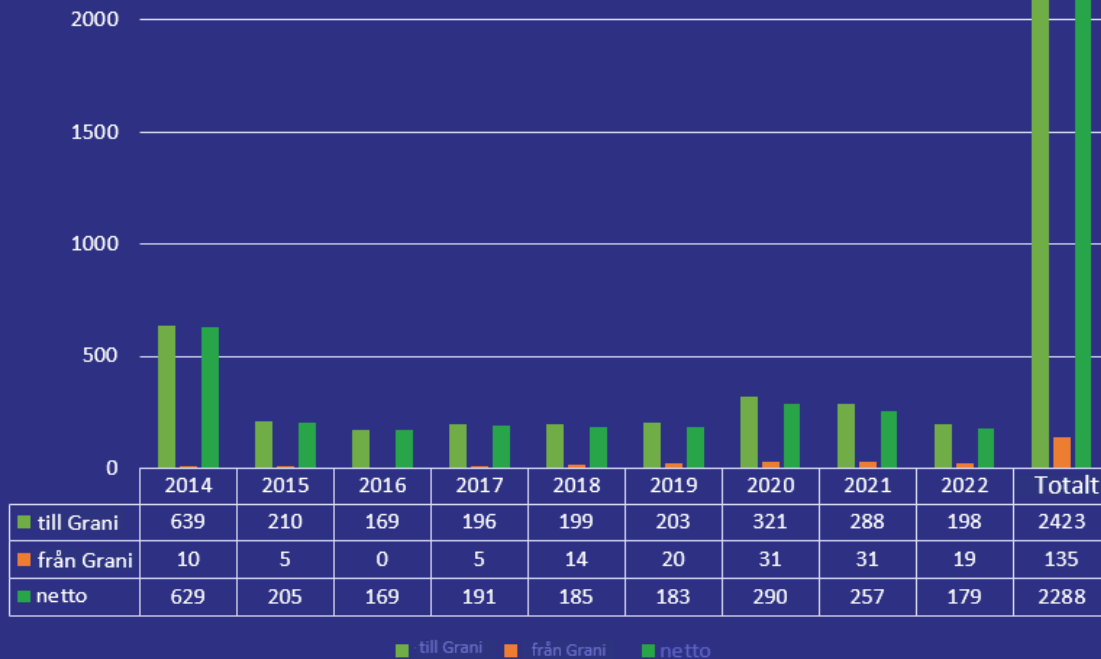
- Pulssi, minst 4,2 (Feelback-portalen) (4,25)
- FORMS 1 / v., skala 1–10
 - Meningsfullhet (6,0 -> 7,2)
 - Trivsel (6,0 -> 7,6)
 - Belastning (4,55 -> 5,4)

Genomslag (hälsnytta)

- Indikatorer för hälsnytta förbättras (trend) - **överbikt, rökning**, alkohol (Audit), depression (BDI), RR, LDL, HbA1c
- Varje yrkeskunnig identifierar 2 patienter som omfattas av modellen för hälsnytta per vecka
- Vårdare med fokus på hälsnyttan gör 2 hälso- och vårdplaner / dag, 80 % av planerna leder till coaching
- Förebyggbara förtida dödsfall
- Episodklienternas ärende lösas
- Kroniskt sjuka patienter får en hälso- och vårdplan, patienter som omfattas av modellen för hälsnytta får coaching

Val av vårdenhet inom primärvården, Grankulla

Bilderna ovan är från social- och hälsovårdssektorns presentationer för revisionsutskottet hösten 2022.

Framtiden av Grankullas hälsostation har väckt diskussion bland invånare. I framtiden kommer hälsocentraler att specialisera sig från bastjänster till enheter som erbjuder mer krävande vård. Äldrerådet i Grankulla uttryckte sin oro: "Hälsostationen är viktig nu och i framtiden för invånarna i Grankulla och de personer som valt vår hälsostation som vårdplats. I en medelstor stad ska hälsostationen betjäna alla invånare. Äldrerådet är oroat över hälsostationens telefontjänst och problem med återuppringning, avsaknad av en servicepunkt samt över personalomsättning och arbetstrivsel."

6.3 Hemvårdstjänsterna

Det finns cirka 1 300 invånare som är över 75 år gamla i staden. År 2022 fanns det 193 klienter inom hemvården.

År 2022 var antalet hembesök 32 257 och den genomsnittliga längden på hembesöken hos klienten var 36 minuter.

Inom hemrehabiliteringen fanns det 29 klienter som besöktes cirka 120 gånger. Vårdare inom hemvården hade i genomsnitt 5–8 klienter per dag. Hemvården har en plan för egenkontroll.

Kommunikation mellan hemvården och anhöriga sker genom regelbundna möten, telefonsamtal och särskilt Maisa (en e-tjänst för interaktiv kommunikation).

Antalet orosanmälningar som kommer in till äldreomsorgen är inte tillgängligt i systemen och informationen har inte samlats in på ett tillförlitligt sätt. Vid behov kan man också göra en anmälan till socialvården via Maisa.

Den lagstadgade personaldimensioneringen inom heldygnsomsorgen som gäller från och med början av 2023 har haft en negativ påverkan på hemvårdens resurser. Detta har medfört att klienter som har en ännu sämre hälsa blir kvar som klienter hos hemvården. Personalantalet inom hemvården i Grankulla har legat på en tillfredsställande nivå.

Revisionsutskottet uttrycker sin allvarliga oro över att klienter som har en ännu sämre hälsa kommer i fortsättningen att omfattas av hemvården.

6.4 Social- och hälsovårdstjänster för barn och unga och deras familjer

Barns och ungas välfärd

Barns och ungas välbefinnande var temat i den gemensamma utvärderingen av revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer och HUS år 2022. I utredningen *Främjande av målen för barns och ungas välfärd* konstateras att coronapandemin och den osäkra världssituationen har påverkat barns och ungas välbefinnande. Funktionaliteten hos tjänster för barn och unga samt tjänsternas resurser har upprepade gånger uppmärksammats i media. Barn och unga har identifierats som en viktig grupp och riktlinjer och mål för att främja barns och ungas välfärd har antecknats i såväl statens som kommunernas strategier. Kommunerna och välfärdsområdena har en nyckelroll i detta uppdrag.

Målen för välfärd och åtgärder för att uppnå målen

Målen för barns och ungas välfärd beskrivs i stadens strategi 2018–2022:

Med fokus på invånarna

“Alla med”

- **Levande tvåspråkighet**
 - Tvåspråkig sammanhållning
 - Jämställda tjänster på båda språken
- **Delaktighetsprogram, 2018**
 - Mångsidig kommunikation
 - Aktiv sammanhållning
 - Invånarenkäter och kontinuerlig mätning av kundtillfredsställelsen
 - Gemensam planering som kundorienterat verksamhetssätt inom servicedesign, utveckling och innovation
 - Utveckling av tjänster på främmande språk inom sektorerna
- **Grankullabornas välbefinnande och hälsa förbättras och skillnaderna mellan olika befolkningsgrupper minskar, 2018–2020**
 - En välfärdsplan för den vuxna befolkningen
 - De äldres funktionsförmåga och delaktighet stärks i enlighet med det äldrepolitiska programmet
 - En välfärdsplan för barn och ungdomar
 - Ett program för missbruksförebyggande arbete
 - En modell för mångprofessionellt samarbete tas i bruk
- **Grankullas social- och hälsovårdstjänster marknadsförs**

Barns och ungas välfärd har följts upp i Grankulla med hjälp av skolhälsoenkäten (THL) som genomförs regelbundet. Enligt den senaste enkäten som genomfördes 2021 mår barn och unga som bor i Grankulla bra jämfört med barn och unga i jämförelsekommuner. Det som ger dock orsak till oro i Grankulla är på basis av enkäten sexuellt ofredande av barn och ungdomar, svårigheter med den psykiska hälsan, mobbning och utmattning samt attityderna till rusmedel och tillgång till alkohol inom familjen.

Oron har tagits på allvar och Grankulla stad har fortsatt 2022 genomförandet av program och projekt som utarbetats i samarbete med olika sektorer. Den mest betydande av dessa var välfärdsplanen för barn och unga som fastställer prioriteringarna för främjande av välfärd och hälsa för åren 2020–2023. Planen har genomförts i samarbete med stadens andra sektorer, med bl.a. socialtjänsterna, rådgivningen och skolhälsovården.

En åtgärd för att uppnå välfärdsplanens mål för trygghet ansluter sig till ingripande i mobbning och sexuella trakasserier på skolan och fritiden. Programmet antimobbningsarbetet i Grankulla finns tillgängligt för kommentarer på skolor. Avsikten är att ta programmet i bruk hösten 2023.

En åtgärd för att uppnå välfärdsplanens mål för lycka är att genomföra nätverksstärkande utbildningar som har fem teman för barn, unga, föräldrar och yrkespersoner. De fem utbildningsteman handlar om att öka lycka, minska missbruk, förebygga skolmobbning och sexuella trakasserier, minska psykiska utmaningar samt förebygga skolfrånvaro, -trötthet och -utmattning.

Andra program som styr rådgivningen och skolhälsovården är Planen för missbruksförebyggande arbete, Programmet för förebyggande av våld i nära relationer samt Grankulla stads Handbok för elevvården som fastställer verksamhetssätt för uppföljning av frånvaron.

Föra barnen på tal-verksamhetsmodellen har stärkts och familjer har fått möjlighet att delta i Perhepolku-onlinekurser som stöder föräldraskap. Ökade psykiska hälsoproblem hos barn och unga möttes genom att utbilda personalen (Cool kids och IPC) och genom att införa en systemisk modell.

Familjerådgivningen ger mångprofessionellt stöd till familjer, barn och unga. I teamet ingick psykologer, en familjerådgivare (socialarbetare, par- och familjepsykoterapeut) och en konsulterande barnpsykiater. Utmaningar för 7–12-åringar har anslutit sig särskilt till beteende eller neuropsykiatriska symtom medan utmaningar för 13–15-åringar ofta är relaterade till mental hälsa. Stöd till barn och unga består av regelbundna, ofta veckovisa, terapeutiska samtal och vid behov läkemedelsbehandling.

Olika frågeformulär används för barnets egen bedömning av sitt välbefinnande, t.ex. RBDI, RGAD, RCAD och Audit. I möten kan användas bl.a. korten över sinnesstämningar och styrkokorten för att hjälpa barn och unga att uttrycka sina tankar och känslor. Psykologer gör vid behov en bedömning med hjälp av psykologiska tester. Arbetet omfattar både individuella möten med barnet och möten med vårdnadshavarna var för sig samt regelbundna gemensamma möten.

Samarbete mellan aktörer som stöder barn, unga och familjer, såsom elevvården, lärarna, ungdomsarbetet och barnskyddet, är en viktig del av familjerådgivningens arbetssätt. Familjerådgivningen anser att vårdnadshavarnas deltagande och delaktighet är centrala i arbetet med minderåriga barn. Vårdnadshavarna ansvarar för att uppfostra och ta hand om sina barn och har värdefull bakgrundsinformation. Barnens problem kan orsakas av psykets struktur, ansluta sig till omgivningen eller vara en kombination av båda.

Det stöd som familjerådgivningen ger är förebyggande och kortvarigt till sin karaktär men det finns också situationer då barnets, den ungas eller familjens problem kräver långvarigare stöd och intervention. Familjerådgivningen kan hänvisa familjer till rehabilitering som finansieras av FPA (t.ex. familjerehabilitering (LAKU) och psykoterapi) och till grupper som erbjuds av organisationer. De barn och unga som behöver stöd efter en undersökning eller upphört stödbehov inom den specialiserade sjukvården kan hänvisas från den specialiserade sjukvården till familjerådgivningen.

Social- och hälsovårdssektorn fick en ny befattning som socialhandledare inom invandringsarbete och från och med 1.9.2022 en boenderådgivare som till en början placerades inom social- och hälsovårdssektorn.

Inom socialtjänsten ingick i teamet för invandrarklienter en socialarbetare vars andra ansvarsområde utöver invandringsarbetet är barnskyddsarbete och en socialhandledare vars expertis var inom unga invandrare. Dessutom ingick i teamet en socialhandledare inom familjearbetet. När det gäller kompletterande utkomststöd kunde teamet dra nytta av en socialhandledare inom vuxensocialarbetet och hens expertis.

Integrationsfrämjande är mångprofessionellt samarbete. I det egentliga invandrarteamet ingick också en hälsovårdare och en handledare inom hemtjänsten för barnfamiljer. Därutöver deltog andra kommunala aktörer i den omfattande rehabiliteringen av familjer, såsom en sjukskötare inom mental- och missbrukarvården och serviceproducenter, bl.a. Grani Närhjälp. Dessutom gjorde invandrarteamet samarbete med bildningen och särskilt med undervisningstjänsterna.

Klientens helhetsmässiga integration förutsätter samarbete mellan stadens olika sektorer, arbets- och näringsbyrån, läroinrättningar samt aktörer inom tredje sektorn. För barnfamiljernas del är det viktigt att stödja hela familjen och idka samarbete över sektorsgränserna.

Utmaningar för elevernas välbefinnande i Grankulla

Personalen inom elevvården var 2022 oroad över att de hade betydligt fler möten på arbetstid inför inledningen av välfärdsområdenas verksamhet 2023, vilket tog av tid och hjälp till barn och unga i skolorna. Detta syntes särskilt i de finskspråkiga skolorna. Tidsfristen för att få prata med en kurator eller psykolog vid läroanstalten är högst sju skoldagar efter kontakt. Tidsfristen för träff med en kurator förverkligades till 70,3

procent och för en psykolog var situationen ännu värre då tidsfristen förverkligades till endast 20 procent. Inom de svenskspråkiga kurator- och psykologtjänsterna förverkligades tidsfristen till 100 procent.

Inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen har kuratorn 90 elever över personaldimensioneringen. Inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen är antalet elever per kurator i enlighet med personaldimensioneringen. Personaldimensioneringen för psykologer är god i både den finsk- och svenskspråkiga förskolan och grundskolan men den tvååriga förskolan ökar antalet elever.

Antalet psykologer är för litet och rekrytering har inte lyckats. Därför har psykologtjänster anskaffats som köpt tjänst. Avsaknad av fastanställda psykologer har påverkat både kuratorernas och vissa läkarnas arbete. För kuratorerna har avsaknaden av psykologer orsakat en upplevelse av ensamhet i arbetet, vilket har belastat kuratorerna. För en del läkare har avsaknaden av psykologer gjort det omöjligt att göra alla undersökningar som ansluter sig till läkarnas arbete.

Behovet av psykologer och kuratorer i skolor är väsentligt, särskilt efter pandemin. Revisionsutskottet uttrycker sin oro över hur elevvården kommer att organiseras på en tillräcklig nivå i framtiden, särskilt när dessa verksamheter har överförts till välfärdsområdets ansvar.

Utbildningar för personal och vårdnadshavare

En workshop om antimobbningsarbete anordnades för personalen i skolan, elevvården och ungdomstjänsterna och en workshop om missbruksarbete anordnades för barns och ungas vårdnadshavare. Båda utbildningarna fick bra feedback, men det var svårt att få vårdnadshavare att delta i utbildningarna.

Samarbetet i huvudstadsregionen och beredning av välfärdsområden

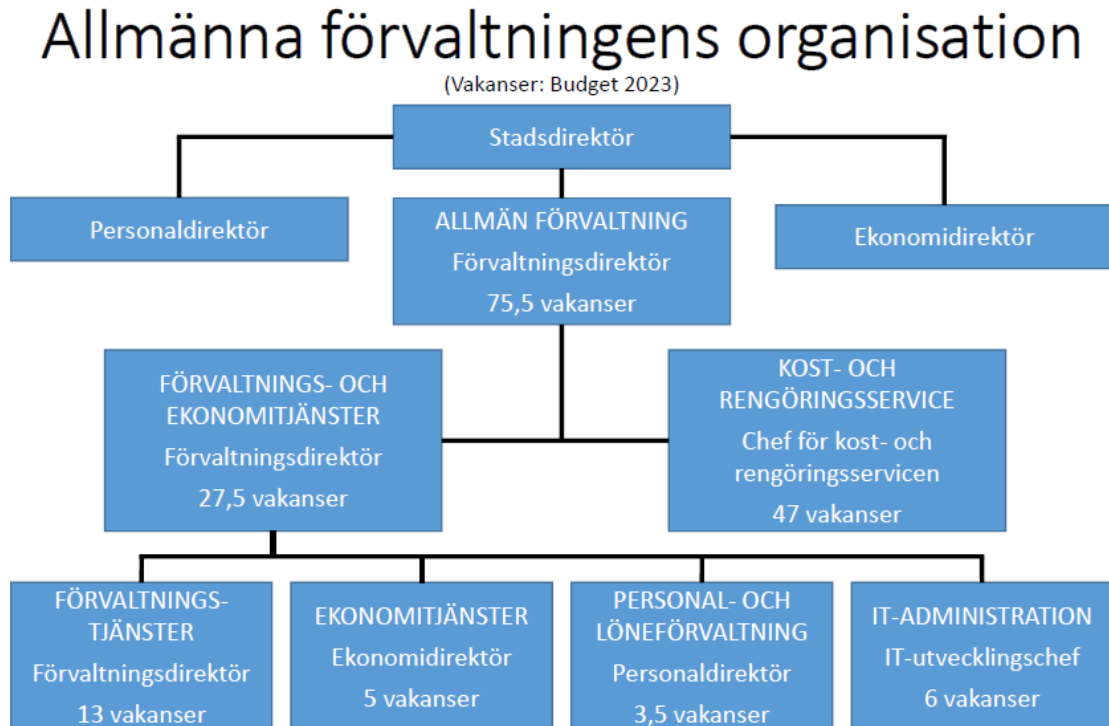
Huvudstadsregionens städer och HUS har vidtagit flera olika åtgärder för att stärka barns och ungas välfärd. Nya verksamhets sätt har tagits i bruk och städernas yrkespersoner har fått utbildning i användningen av kortterapi metoder avsedda för behandling av lindriga och medelsvåra psykiska störningar. Nya enheter med fokus på behandling av lindriga och medelsvåra psykiska störningar hos barn och unga har också grundats. Primärvården och den specialiserade sjukvården samarbetar för att utveckla vårdkedjorna och vården, och HUS har utvecklat konsulttjänster som erbjuds kommunerna.

Trots detta finns det fortfarande utmaningar när det gäller tillgången till mentalvårdstjänster för barn och unga:

1. Det finns ingen tydlig ansvarig instans för behandlingen av lindriga och medelsvåra psykiska problem hos unga. Dessutom råder det brist på läkare och psykologer. Som följd finns det fortfarande luckor i tillgången till vård och service.
2. Det behövs permanenta servicestrukturer för de barn och unga som behöver experthjälp från både barnskydd och psykiatri.
3. Systemet för missbrukarvård för unga i huvudstadsregionen är splittrat.
4. Barn med invandrarbakgrund och främmande språk som modersmål är en grupp vars välbefinnande man särskilt bör fästa uppmärksamhet vid.

Samarbetet mellan organisationer bör ytterligare intensifieras i huvudstadsregionen. Man måste utveckla vård- och servicekedjor mer målmedvetet än tidigare och försöka hitta metoder för att trygga personalresurserna. Dessutom ska man säkerställa ett tillräckligt kunskapsunderlag utifrån vilket välbefinnandet hos barn och unga kan ledas, följas upp och utvärderas.

7. Allmänna förvaltningen

Allmänna förvaltningen 2022

I slutet av 2022 skedde betydande förändringar i stadens ledningsgrupp angående tre medlemmar i ledningsgruppen. Från början av december övergick personaldirektören och förvaltningsdirektören i de nya välfärdsområdenas tjänst. Befattningen som social- och hälsovårdsdirektör upphörde då Västra Nylands välfärdsområde inrättades.

Det första välfärdsområdesvalet hölls 23.1.2022. I valet utsågs fullmäktige för de nya välfärdsområdena. Stadsjuristen och personaldirektören arbetade också delvis för välfärdsområdet, och samarbetet med det blivande välfärdsområdet bedrevs på flera nivåer. Särskilt arbetskrävande var beredningen av överföring av social- och hälsovårdstjänsterna till Västra Nylands välfärdsområde. Ändringen medförde också en uppdatering av förvaltningsstadgan.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina var också synligt i Grankulla; staden ansvarade för mottagandet, bosättningen och sysselsättningen av cirka 60 ukrainska flyktingar.

Ny stadsstrategi 2023–2030

Värderingar: Invånarfokus, öppenhet, gemenskap och jämlikhet samt klimatsmart och hållbar utveckling

Vision: Ett handlingskraftigt, välmående, levande tvåspråkigt och mångkulturellt Grani som bygger framtiden på ett resurssmart sätt

Tre huvudteman:

- en stad med resurssmart verksamhet
- en trygg, grönskande och fotgängarvänlig stad
- med fokus på invånarna

Grankulla stads nya strategi för åren 2023–2030 godkändes i fullmäktige i april 2022. Revisionsutskottet konstaterar att stadsstrategin ska vägleda verksamheten och dess genomförande i vardagen, tydliga mått på målen och utseende av de ansvariga, samt schemalagd uppföljning av förverkligandet av delmål är av största vikt för att strategin ska gå från ord till verklighet framgångsrikt.

Framtida utmaningar för Grankulla stad

1. Datasäkerhet och -skydd

Till följd av de problem som dök upp i Grankulla stads e-posttjänster våren 2022 gjordes externa utredningar. I utredningarna kom fram reparationsbehov inom datasäkerheten. Reparationerna kräver tid och resurser.

2. Tillgången på personal, personalens välmående och staden som arbetsplats där folk väljer att stanna

Konkurrens om kompetent arbetskraft är mycket hård inom många områden. Välfärdsområdena utgör en ny konkurrent vid rekrytering av personal.

3. Ekonomi på längre sikt

De närmaste åren blir bra ekonomiskt men den framtida risken är att inkomster växer långsammare än utgifter eftersom statsandelar utgör en stor del av inkomsterna i fortsättningen. Statsandelarna 2022 var cirka 3,9 miljoner euro och de mångdubblas i framtiden.

Revisionsutskottet anser att utmaningarna bör tas allvarligt.

Personalen spelar en nyckelroll i stadens framgång och välfärd. Hur satsar sektorerna på personalens välmående och ork?

Stadens konkurrenskraft som attraktiv plats att bo på påverkas av tillgången på bostäder och tomter, högkvalitativa skolor och mångsidig service samt kultur- och idrottstjänster.

Grankulla stads tvåspråkighetsprogram

Med tvåspråkighetsprogrammet avses helheten av de åtgärder med vilka Grankulla stad för sin egen del garanterar att båda nationalspråken, finska och svenska, är närvarande i alla kommunala tjänster, all

framtidsplanering och reformering av strukturerna, samt åtgärder med vilka staden främjar den tvåspråkiga stadsbilden. Programmet innehåller en beskrivning av kommunens språkliga verksamhetsmiljö och tvåspråkiga kommuners lagstadgade skyldigheter samt definierar de mål som ska sättas upp för tvåspråkigheten i praktiken och de åtgärder som ska vidtas för att uppfylla målen. Tvåspråkighetsprogrammet uppdaterades hösten 2022.

Enligt grundlagen är Finlands nationalspråk finska och svenska. Utöver grundlagen regleras befolkningens språkliga rättigheter i bl.a. språklagen, kommunallagen, lagen om småbarnspedagogik, lagen om grundläggande utbildning och gymnasielagen. Grundlagen och den preciserande språklagstiftningen utgör den juridiska bakgrunden till nationalspråksstrategin, som statsrådet godkänt. Grankulla stad har också egna bestämmelser som gäller språk i sin förvaltningsstadga. Stadens handlingar, såsom förvaltningsstadgan och budgeten, är tvåspråkiga. Stadens bildningssektor har ett eget tvåspråkighetsprogram vars uppdatering är under arbete. Upphandling av tjänster definieras tvåspråkighet i stadens upphandlingsanvisningar.

Kommunförbundet rekommenderar att kommunerna utser en ansvarig för service på det andra nationalspråket. Personen stöder stadens ledning i frågor om lagstiftning om nationella språk.

Revisionsutskottet rekommenderar att staden utser en ansvarsperson i nationalspråksfrågor och hoppas att staden upprättar ett uttalande om åtgärder för att uppnå målet om hållbar och långsiktig tvåspråkighet.

Kaunis Grani

Chefredaktören Jan Snellman gav en översikt över tidningen Kaunis Granis verksamhet 2022 till revisionsutskottet.

Stadens tvåspråkiga lokaltidning Kaunis Grani ges ut av Ab Grankulla Lokaltidning som är en ideell organisation och som ägs av staden. Stadsstyrelsen utnämner varje år en styrelse för tidningen som sammanträder 4–6 gånger per år. Tidningens styrelse tar inte ställning till innehållsfrågor. Tidningens styrelse utnämner i sin tur ett redaktionsråd som sammanträder fyra gånger per år. Redaktionsrådet stöder chefredaktören i innehållsfrågor och deltar i beslutsfattande om t.ex. en layoutreform och teman i tidningen. Redaktionsrådet har fyra medlemmar, inklusive stadens informationssekreterare. På det gemensamma mötet mellan styrelsen och redaktionsrådet som hölls om höstarna fattas beslut om nästa års tidsscheman och teman.

Tidningen innehåller förutom redaktionellt material stadens officiella meddelanden. Nyhetsspalten Staden informerar berättar om stadens ärenden och beslut.

Kaunis Grani har kommit ut sedan 1971 och den utkommer 15 gånger om året. Tidningen publicerar också nyheter på sin webbplats. Tidningen har en upplaga på 14 000 exemplar (marknadsområdet är Grankulla och en del av Esbo).

Tidningens mission är att publicera allmännyttig information om Grankulla stad, vars syfte är att främja en god gemenskap och sprida aktuell information bland stadens invånare. Visionen är att innehållet i tidningen är flerspråkigt och stimulerar till gemenskap och diskussion. Tidningen ger som pappers- och webbpublikation samt på Facebook stadens invånare viktig information om de aktuella fenomen som påverkar kommunen och dess invånare. Dessutom publicerar tidningen nyheter om evenemang och tjänster på orten.

"I enkäter staden har låtit göra har det gång på gång kommit fram att man anser att Kaunis Grani är den viktigaste informationskällan om ärenden som berör Grankulla stad", konstaterar stadsdirektören Christoffer Masar i Kaunis Granis jubileumsnummer 2021.

Tidningens mål är att vara en intressant lokaltidning som även engagerar företagare att marknadsföra sina produkter och tjänster på tidningens sidor och online. En sund ekonomisk grund är livsnerven för tidningen. Bolagets intäkter baserar sig på effektiv annonsförsäljning och stadens årliga bidrag. Tidningens styrelse beslutade hösten 2022 om en höjning av annonspriserna med 2 procent för 2023. Styrelsen sätter ett årligt mål för annonsförsäljning för chefredaktören.

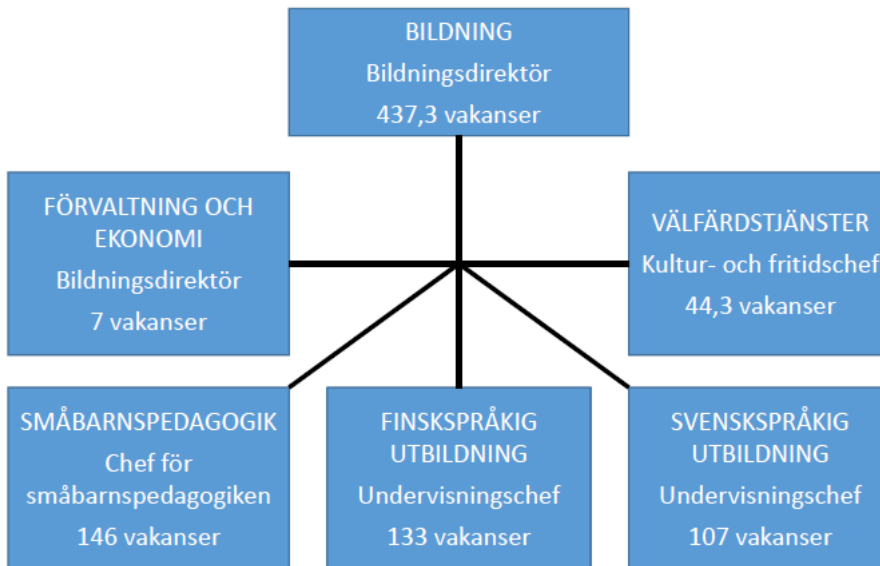
Angående framtida utmaningar nämnde chefredaktören kanalvalen; tidningen ska komma ut både som papperstidning och på nätet. Platsen är begränsad i papperstidningen men det finns plats på nätet. Vilken roll kommer sociala medier att ha i fortsättningen och hur tidningen ska nå yngre läsare.

Revisionsutskottet konstaterar att tidningen Kaunis Grani spelar en viktig roll i Grankulla som en förstärkare av gemenskap och sammanhållning.

8. Bildningssektorn

Bildningens organisation

(Vakanser: Budget 2023)

År 2022 arbetade totalt 438 personer inom bildningen och verksamhetsutgifterna var 41,5 miljoner euro (förvaltningen 1 %, småbarnspedagogiken 23 %, finskspråkiga undervisningen 32 %, svenskspråkiga undervisningen 26 % och kultur- och fritidstjänsterna 18 %).

Bildningssektorn ansvarar för den finskspråkiga och den svenskspråkiga undervisningen, småbarnspedagogiken samt välfärdstjänsterna, som omfattar stadsbiblioteket, medborgarinstitutet samt

kultur-, ungdoms- och idrottstjänsterna. Fullmäktige godkände en ändring i förvaltningsstadgan. Namnet på kultur- och fritidsutskottet ändrades till välfärdsutskottet och utskottets beslutanderätt kompletterades med följande stycke: *Utskottet fungerar som ett koordinerande organ för främjande av välfärd och hälsa i staden.* Namnändringen trädde i kraft 1.1.2023.

Småbarnspedagogiken

Lokalerna för svenskspråkig förskoleundervisning i Granhultsskolan togs i bruk i augusti 2022. Språkbadsverksamheten har utvidgats så att antalet barn i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen i språkbadsdaghemmet har ökat till följd av ökad efterfrågan. Byggprojektet vid Ekkulla daghem avancerade och daghemmet inleder sin verksamhet hösten 2023. Det nationella försöket med tvåårig förskoleundervisning har fortsatt i Sansinpellon päiväkoti.

Användningen av hemvårdsstöd minskade avsevärt under 2022. Hemvårdsstödet omfattade i början av året 54 familjer med 59 barn som vårdades hemma. Hemvårdsstödet omfattade i slutet av året 25 familjer med 36 barn som vårdades hemma. Användningen av stödet för privat vård förblev nästan densamma; i början av året omfattades 37 barn av stödet för privat vård, medan antalet var 36 vid årets slut.

I slutet av 2022 fanns det 276 barn i finsk kommunal småbarnspedagogik (20 med stöd av en servicesedel) och 204 barn i svensk kommunal småbarnspedagogik (63 med stöd av en servicesedel). Dessutom erbjöd staden cirka 16 barn småbarnspedagogik på andra språk med stöd av en servicesedel.

Problem med tillgången på behörig personal inom småbarnspedagogik ledde till att personalkostnadernas utfall var 0,7 miljon euro mindre än budgeterat. På grund av användningen av hemvårdsstöd, stöd för privat vård och servicesedlar översteg kostnaderna budgeten med 0,9 miljon euro.

Då antalet barn fortsätter att öka kommer situationen att leda till utmaningar med tillgången på dagisplatser i framtiden. Det råder stor brist på behörig personal inom småbarnspedagogik i huvudstadsregionen. I Grankulla var mer än 31 procent av de svenskspråkiga och 8,8 procent av de finskspråkiga lärarna inom småbarnspedagogiken obehöriga. Motsvarande siffror för barnskötare är 46,2 procent (svenskspråkiga) och 31,3 procent (finskspråkiga). Detta är mer än genomsnittet i huvudstadsregionen.

Revisionsutskottet föreslår att resultaten av försöket med tvåårig förskoleundervisning i Sansinpellon päiväkoti följs upp, dokumenteras och presenteras för beslutsfattare.

Undervisningsväsendet

Beslutet att bygga en ny finskspråkig skola för att ersätta nuvarande Mäntymäen koulu har tagits på grund av det kraftigt ökade elevantalet. Som tomtalternativ utreds simhallstomten och Saharaplanen. Beslutet om att bygga ett lågstadium eller en enhetsskola är också öppet. Fasadrenoveringen vid Svenska skolcentrum genomförs 2023. I planeringen av A-flygeln i Kasavuoren koulukeskus har utredningar gjorts om att riva A-flygeln och olika alternativa lösningar för nybygge har klagjorts.

Skolorna har alltid spelat en viktig roll i Grankulla och deras tyngd i stadens budget ökar då ansvaret för social- och hälsovård har förts över till Västra Nylands välfärdsområde. Utbildningens betydelse och insikten om att vi måste låta den generera kostnader har varit beskrivande för vår gemenskap. Våra skolor har fortfarande goda resurser även om skatteinkomster minskar kraftigt från och med 2023 och staden blir beroende av statsandelar.

Från och med 2023 tar staten över huvuddelen av kostnaderna per elev i grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet. Statsandelen är 7 212 euro per gymnasiestuderande och den betalas ut från och med 2023. Beloppet tar dock inte hänsyn till verkliga fastighetskostnader. Vid nybyggnation stiger kostnaderna avsevärt och därför måste finansieringen skötas som tidigare med stadens skattemedel och internhyra.

Andelen elever bosatta i andra kommuner är cirka 7 procent i Mäntymäen koulu och Granhultsskolan medan andelen uppgår till 37,5 procent i Kasavuoren koulukeskus och 39 procent i Hagelstamska skolan. Uppgifterna varierar något beroende på hur flyttet till staden som har skett under året har beaktas. Andelen av studerande bosatta i andra kommuner är starkt överrepresenterad i gymnasierna.

Andelen behöriga lärare i våra skolor är på en mycket god nivå.

	Antal lärare	Obehöriga	Behöriga i %
Lukio	30 (32)	- (-)	100 (100)
GGS	30 (30)	1 (-)	97 (100)
Kasavuori	42 (42)	2 (2)	95 (95)
Hagelstamska	32 (34)	3 (5)	91 (85)
Mäntymäki	36 (31)	2 (5)	94 (84)
Granhult	26 (27)	1 (2)	96 (93)

Tabell 3. Lärarnas formella behörighet läsåret 2022-2023 (läsåret 2021–2022).

	Antal elever	Grankullabor	Övriga
Mäntymäki	471	439	32
Kasavuori	362	216	146
Granhult	337	315	22
Hagelstamska	324	196	128

Tabell 4. Antalet elever i grundläggande utbildning enligt hemkommun 2022–2023.

Gymnasiets popularitet är fortfarande hög men intresset för yrkesutbildning på andra stadiet har ökat något särskilt bland finskspråkiga elever. Vårterminen 2023 avlade 124 abiturienter vid Lukio och 96 vid GGS studentexamen. Lukios abiturienter skrev i snitt 5,5 ämnen och deras poängmedeltal låg i spannet 6,67–2,50. I GGS skrev abiturienter i snitt 6,15 ämnen och deras poängmedeltal varierar mellan 6,88 och 2,40. 70 procent av GGS och 56 procent av Lukios abiturienter fick medelvitsordet M, E eller L på studentbetyget.

År	GGG 1. ansöknings- önskemål	Antagna	Lägsta medeltal	Lukio 1. ansöknings- önskemål	Antagna	Lägsta medeltal
2018	145	97	8,42	132	134	8,33
2019	153	97	8,67	157/23	109/25	8,58
2020	121	97	8,08	127/29	109/25	8,67/8,54
2021	125	97	8,25	94/38	109/25	8,58/8,58
2022	127	97	8,17	102/36	109/25	8,50
2023	177	97		121/51	109/29	

Tabell 5. Sökande som hade GGS och Kauniaisten lukio som första önskemål 2018–2023.

Hemkommun	Lukio		GGG	
	Antal	Andel i %	Antal	Andel i %
Grankulla	52 (54, 64)	13 (13, 15)	105 (114, 126)	35 (37, 41)
Esbo	349 (351, 342)	85 (85, 82)	157 (148, 132)	53 (48, 43)
Övriga	11 (10, 11)	2 (2)	34 (49, 50)	11 (15,16)
Sammanlagt	412 (415, 417)	100 %	296 (311, 308)	100 %*

Tabell 6. Gymnasister enligt hemkommun 2022–2023 (2021–2022, 2020–2021). *avrundningsavvikelse

Staden har traditionellt beviljat ett tillägg för att finansiera de kostnader som inte täcks av statsandelen. Detta gäller i första hand Lukio och GGS där tillägget och andelen studerande bosatta i andra kommuner är högsta. För studerande bosatta i andra kommuner får Grankulla inte full kostnadsmotsvarighet utan endast statsandelen.

GGG	Antal elever med Grankulla som hemkommun	Statsandel / tillägg i €	Antal elever med annan hemkommun	Statsandel / tillägg i €	Statsandel / tillägg sammanlagt i €
Statsandel 4 728 € x	106	501 168	190	898 320	1 399 488
Tillägg 4 367 € x	106	462 902	190	829 730	1 292 650
Lukio					
Statsandel 4 728 € x	48	226 994	379	1 791 912	2 018 856
Tillägg 4 367 € x	48	209 616	379	1 655 093	1 864 709
Stadens tillägg sammanlagt					3 157 359
Statsandel sammanlagt					3 418 344

Tabell 7. Statsandel och stadens tillägg läsåret 2022–2023.

Kultur- och fritidstjänsterna

Stadsbiblioteket utredde 2022 tekniska lösningar för en ännu effektivare och mer kundorienterad produktion av tjänster. Bibliotekskorten som togs i bruk 2022 har en RFID-taggar vid sidan av streckkoden, vilket kommer att möjliggöra nya typer av tekniska lösningar för självbetjäning och låneautomat i framtiden. Smarta återlämningshyllor har kartlagts för returnerat material.

Under året besökte över 11 000 personer de utställningar som Grankulla stads Galleri ordnade.

Uppsökande ungdomsarbets verksamhet fungerade både på distans och fysiskt på plats.

Medborgarinstitutet anordnade kurser på distans för första gången i juli.

Kulturtjänsterna fokuserade på evenemanget GRANI 50 år. Den traditionella Granidagen var en succé och Drive in-filmkvällarna som ordnades på Sahara intresserade många kommuninvånare.

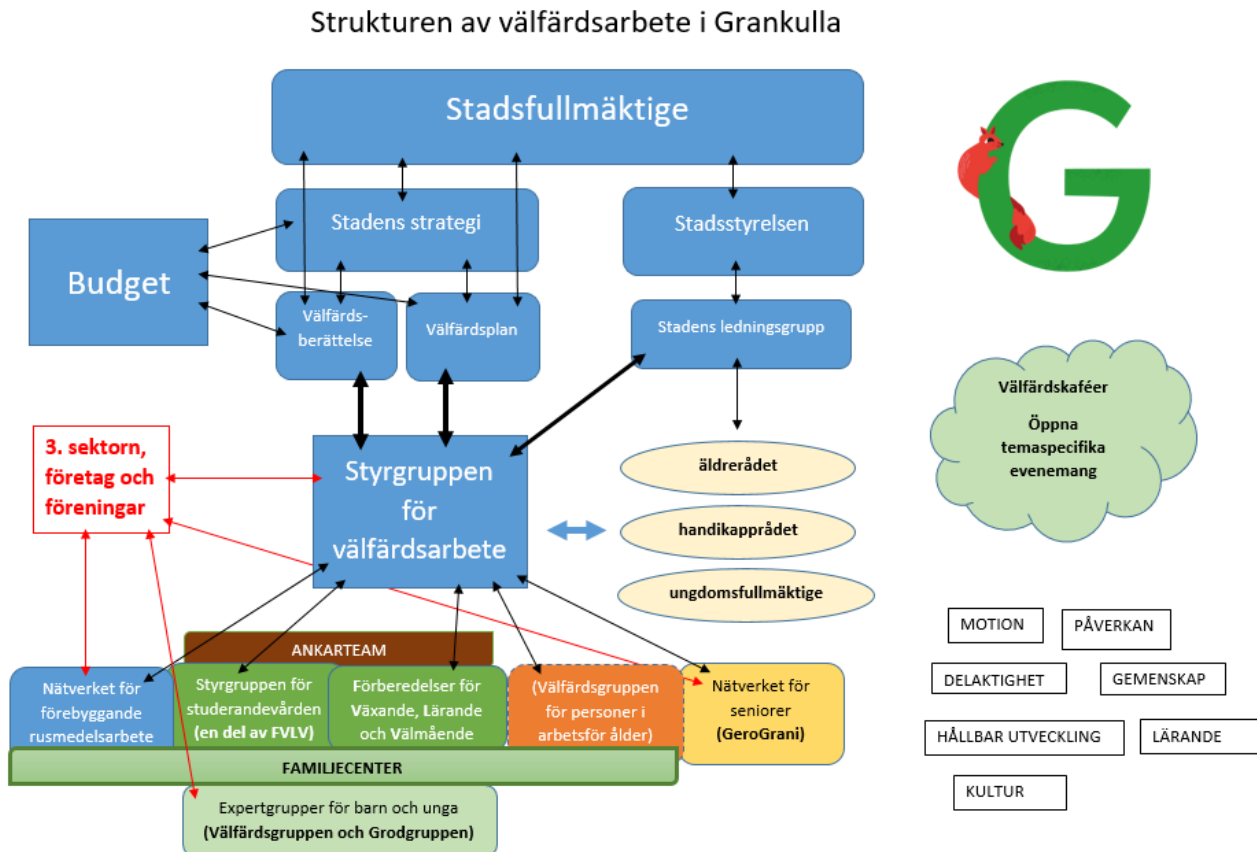
Renoveringen av ungdomsgården blev klar lite i förtid i november och huset erbjuder stadens ungdom mångsidig verksamhet i underbara lokaler.

Stadsstyrelsen godkände i sitt möte 29.3.2021 § 59 Grankulla stads sport- och motionsprogram. Syftet är att en gång per år redovisa framstegen i programmets åtgärder till kultur- och fritidsutskottet. År 2022 granskades rapporten vid utskottets möte i maj.

Målet för programmet är att genom olika åtgärder öka invånarnas fysiska aktivitet och välbefinnande samt stöda tväradministrativt samarbete och samarbete mellan olika aktörer. Planen innehåller förslag på åtgärder från olika aktörer för att öka hälsofrämjande sport och motion. Syftet med planen är att styra utvecklingen av sport och motion i alla dess delområden under de närmaste åren samt byggandet av idrottsanläggningar. Planen lägger grunden för utvecklingen av sport och motion samt för politiskt beslutsfattande.

Föreningsverksamhet har traditionellt varit livlig i Grankulla och den har bidragit till den gemenskap som kommuninvånarna upplever. Detta mål har också införts i den nya stadsstrategin 2023–2030. Staden har i åratal satsat berömvärt på föreningsverksamhet genom att tillhandahålla bra möteslokaler. Valfärdskoordinatör genomförde 2022 en kartläggning av det flertal föreningar som verkar i staden. Utskottet godkände i sitt sista möte för år 2022 bildningssektorns hyresavgifter från och med 1.8.2023. Valfärdsutskottets storskaliga införande av hyresavgifterna har redan väckt oro bland de föreningar som verkar i staden.

Främjande av hälsa och välfärd, stadens uppgifter i fortsättningen

Kommunens uppgifter definieras i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård enligt följande:

- Kommunen bär det primära ansvaret för främjandet av hälsa och välfärd till den del denna uppgift är knuten till andra uppgifter som enligt lag ska skötas av kommunen.
- Kommunen ska i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder som stöder målen. Den ska i sitt beslutsfattande beakta de uppskattade konsekvenserna av sina beslut för människors hälsa och välfärd enligt befolkningsgrupp.
- De kommunala verksamhetsområdena ska samarbeta med varandra för att främja hälsa och välfärd.
- Kommunen ska utse ett organ som ska ansvara för främjandet av hälsa och välfärd.

Främjandet av hälsa och välfärd verkställs i staden även i fortsättningen som en del av det vanliga arbetet (småbarnspedagogiken, undervisningen, ungdomsarbetet, idrottstjänsterna, kulturtjänsterna, medborgarinstitutet, miljöheten, planläggningen, delaktighet och påverkan, samarbete med föreningar).

Välfärdsarbete är inte en sektors arbete utan arbete som alla aktörer i kommunen gör tillsammans. Vi ska komma överens om strukturerna för samarbete med Västra Nylands välfärdsområde.

Kommunen ska följa upp invånarnas levnadsförhållanden, välfärd och hälsa och de faktorer som påverkar dessa inom varje region och befolkningsgrupp. I kommunen ska årligen rapporteras till fullmäktige om invånarnas välfärd och hälsa, de faktorer som påverkar dessa och samt åtgärder som har vidtagits. Dessutom

ska kommunen varje fullmäktigeperiod utarbeta en välfärdsberättelse och -plan om ovan nämnda frågorna för fullmäktige. Kommunen ska lämna in välfärdsberättelsen och -planen till välfärdsområdet och publicera dessa på nätet.

Välfärdskoordinatören presenterade [Grankulla stads välfärdsplan 2022–2025](#) för utskottet i november 2022.

Välfärdsplanen 2022–2025 identifierar trygghet, delaktighet, funktionsförmåga och kultur som delfaktorer i välfärd. Målen kombineras med mål för hållbar utveckling och med stadens strategi.

En tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa, en s.k. hälso- och välfärdscoefficient, införs i kommunernas statsandel från och med början av 2023. Coefficienten för främjande av hälsa och välfärd är ett incitament som innebär att storleken på kommunernas statsandel delvis bestäms av det välfärds- och hälsofrämjande arbete som kommunerna bedriver.

Med coefficienten säkerställs att kommunerna aktivt främjar invånarnas välfärd och hälsa även efter social- och hälsovårdsreformen.

Välfärdsplanen är väldigt omfattande och ett flertal olika aktörer deltar i genomförandet. Hur följs upp genomförandet av de planerade åtgärderna (t.ex. indikatorer, tidsschemat och ansvariga personer)?

9. Samhällstekniken

Verksamhetsinkomsterna uppgick till 16,2 miljoner euro och verksamhetsutgifterna till 12,6 miljoner euro år 2022. Verksamhetsutgifterna fördelade enligt följande: lokalcentralen 42,8 procent, kommuntekniken 45,7 procent, markanvändningen 4,7 procent, förvaltningen 2,5 procent, byggnadstillsynen 1,9 procent och miljöenheten 2,5 procent.

Fem av de 63 befattningarna inom samhällstekniken var obesatta: lantmäteringenjör, teknisk assistent, kommunteknikingenjör och resursbrist på underhållsenheten. Nya anställda var en markanvändningsingenjör, lokalcentralens projektingenjör och en redskapsmästare.

Revisionsutskottet konstaterar att samhällstekniken har tagit väl hand om stadens rena och trivsamma framtoning. Plogningen har fungerat perfekt på vintrarna och fått mycket beröm av stadens invånare. På somrarna gläder rikliga och vackra blomsterrabatter invånare och besökare.

De viktigaste projekten 2022

Inom infrastruktur var det mest väsentliga stadsbanan och cykelleden som är tätt förknippad med den. Genomförandeplaneringen av stadsbanan fortskred och översiktsplanen för cykelleden godkändes. Grankulla stads andel av banans investeringsprojekt är 10 procent, dvs. högst 27,5 miljoner euro. Cykelleden är ett separat projekt som uppgår till 2,9 miljoner euro.

- Detaljplanen för Stationsvägen 10–14 vann laga kraft och staden fick en ersättning enligt markanvändningsavtal.
- Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändringen för Helsingforsvägen 10 (Raamattuopisto).
- Planläggningen för stationsområdet har inletts. Dessutom har planlägningsprojekten vid Ekkulla och Ishallen förts framåt.

- Totalrenoveringen av ungdomsgården blev klar och underskred det budgeterade anslaget med 390 400 euro.
- Förnyandet av gatubelysningen blev klar (ett gemensamt projekt med Caruna).
- De nya tillgängliga spångarna vid naturskyddsområdet Träskmossen byggdes på våren.

Miljöenheten

Grankulla har ställt upp som mål på lång sikt en minskning på 60 procent av utsläppen av växthusgaser från nivån år 1990 till år 2030 och ett klimatneutralt Grankulla år 2035. Målet i Grankulla stads nya strategi 2023–2030 är klimatneutralitet år 2030. Detta kräver bl.a. avstående från fossila bränslen. För att uppnå målet är det också nödvändigt att få kommuninvånarna med i energitalko.

Hur uppmuntrar och stöder staden sina kommuninvånare i att uppnå målet?

År 2021 öppnades webbplatsen www.hiilineutraaligrani.fi för att följa upp utsläppsminskningarna och de åtgärder som vidtagits för att uppnå dem. För att uppnå klimatneutralitet har flera åtgärder vidtagits i stadens fastigheter. Den största faktorn som påverkar utsläppsminskningarna är fastigheternas uppvärmning och energiförbrukning. År 2022 minskade fastigheternas elförbrukning 3,5 procent och förbrukning av fjärrvärme 5,8 procent.

Det är viktigt att informera om miljöfrågorna, klimatneutralitetsmålet och medlen för att uppnå dem. Revisionsutskottet rekommenderar att informationen till kommuninvånarna förbättras.

En bullerutredning i huvudstadsregionen enligt EU:s miljöbullerdirektiv blev klar 2022. Utredningen är ett samarbete mellan Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla och Trafikledsverket. Invånarantalet i Grankulla är cirka 3 200 på områden där bullernivån överskrider 55 dB. Av Grankulla stads 10 200 invånare bor cirka 2 400 (24 %) på områden där bullernivån från gatu- och landsvägstrafik under dag-kväll-natt överskrider 55 dB och cirka 800 (8 %) invånare på områden där bullernivån från järnvägstrafiken överskrider under dag-kväll-natt 55 dB.

Hur kan staden minska den skadliga bullernivån?

10. Underskrifter

Grankulla den 24 maj 2023

Grankulla stads revisionsutskott

Tuula Lehmuskoski
ordförande

Stefan Stenberg
vice ordförande

Veronica Fellman
ledamot

Margit Peltovirta
ledamot

Kari Virkkula
ersättare

Bilaga 1

Gemensam utvärdering från revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer 2022: Främjande av målen för barns och ungas välfärd

Revisionsenheterna vid huvudstadsregionens städer och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) har 2022 tillsammans utvärderat hur målen för barns och ungas välbefinnande har uppnåtts. Även om välbefinnandet hos barn och unga har främjats på många sätt är tillgången till mentalvårdstjänster och psykologmottagningar inom studerandevården fortfarande en utmaning.

I städernas utvärdering utredde man hur målen i välfärdsplanerna och budgetarna har uppnåtts bland grundskolelever och studerande på andra stadiet. Dessutom utreddes hur målen för mentalvård för barn och unga i HUCS-områdets plan för ordnande av social- och hälsovård 2021–2025 har främjats samt hur missbruksvård för unga har ordnats.

Enligt utvärderingsresultaten har städerna och HUS vidtagit många slags åtgärder för att stärka barns och ungas välfärd. Nya verksamhetssätt har tagits i bruk, personalen inom elevvården har ökats och yrkespersonerna i städerna har fått omfattande utbildning i användningen av kortterapi metoder avsedda för behandling av lindriga och medelsvåra psykiska störningar. Städerna har också grundat nya enheter med fokus på behandling av lindriga och medelsvåra psykiska störningar hos barn och unga. Primärvården och den specialiserade sjukvården samarbetar för att utveckla vårdkedjorna och graderingen av vården, och HUS har utvecklat konsultationstjänster som erbjuds kommunerna.

Trots utvecklingsarbetet finns det fortfarande problem med tillgången till mentalvårdstjänster för barn och unga. Det finns ingen tydlig ansvarig instans för behandlingen av lindriga och medelsvåra psykiska problem hos unga. Dessutom råder det brist på i synnerhet läkare och psykologer. Dessa frågor fäste revisionsenheterna i huvudstadsregionen uppmärksamhet vid även 2018 när de bedömde tillgången till mentalvårdstjänster för barn och unga. Även om mycket har utvecklats finns det fortfarande brister i tillgången till vård och service.

I utredningen identifierades behovet att skapa permanenta servicestrukturer för de barn och unga som behöver experthjälp från både barnskydd och psykiatri. Dessutom observerades att systemet för missbruksvård för unga i huvudstadsregionen är splittrat. Barn med invandrarbakgrund och främmande språk som modersmål är en grupp vars välbefinnande man särskilt bör fästa uppmärksamhet vid.

Rekommendationer

Revisionsenheterna anser det vara viktigt att man i huvudstadsregionen ytterligare intensifierar samarbetet mellan organisationer som producerar mentalvårdstjänster för barn och unga och förtydligar deras roller och uppgifter. Man måste utveckla smidiga vård- och servicekedjor mer målmedvetet än tidigare och försöka hitta metoder för att trygga personalresurserna. Dessutom ska man säkerställa ett tillräckligt kunskapsunderlag utifrån vilket välbefinnandet hos barn och unga kan ledas, följas upp och utvärderas.